

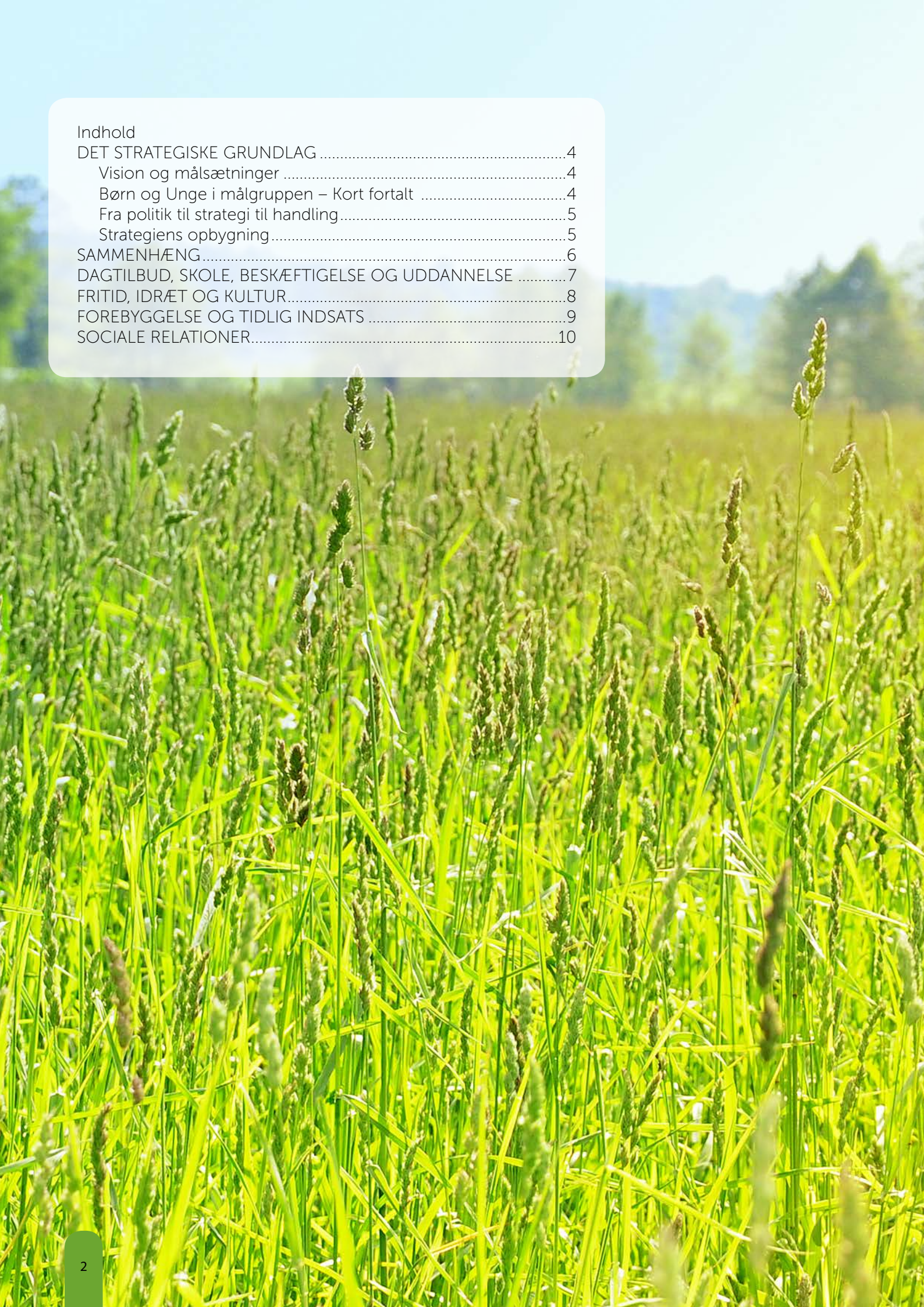

STRATEGI FOR BØRN OG UNGE
– Handicap, psykiatri og utsatte

Varde Kommune
2016-2018

VARDE KOMMUNE

Indhold	
DET STRATEGISKE GRUNDLAG	4
Vision og målsætninger	4
Børn og Unge i målgruppen – Kort fortalt	4
Fra politik til strategi til handling.....	5
Strategiens opbygning	5
SAMMENHÆNG	6
DAGTILBUD, SKOLE, BESKÆFTIGELSE OG UDDANNELSE	7
FRITID, IDRÆT OG KULTUR.....	8
FOREBYGGELSE OG TIDLIG INDSATS	9
SOCIALE RELATIONER.....	10

DET STRATEGISKE GRUNDLAG

I Varde Kommune danner Børne- og Ungepolitikken grundlag for en fælles forståelse og indsats på tværs af kommunens tilbud. Udgangspunktet er, at alle børn og unge har ret til et godt børne- og ungdomsliv. Der er dog behov for at gå lidt mere i dybden med, hvad vi kan gøre anderledes og bedre for børn og unge med et handicap, en psykisk sygdom eller en grad af udsathed.

Denne strategi underbygger Varde Kommunes Handicap-, psykiatri- og udsattepolitik som overordnet sætter fokus på personer i disse positioner på tværs af børne- og voksenområdet.

Strategien er gældende fra foråret 2016 til og med 2018 ligesom Handicap-, Psykiatri- og udsattepolitikken.

Vision og målsætninger

Strategien understøtter visionen og målsætningerne i Varde Kommunes Handicap-, psykiatri- og udsattepolitik:

Vision:

Mennesket før handicapet, sindslidelsen eller graden af udsathed

Målsætningerne vedrører:

- Tilgængelighed og sammenhæng
- Dagtilbud, skole, beskæftigelse og uddannelse
- Bolig og hjemmeliv
- Fritid, idræt og kultur
- Forebyggelse og tidlig indsats
- Sociale relationer
- Velfærdsteknologi

Børn og Unge i målgruppen – Kort fortalt

Handicap-, psykiatri- og udsattepolitikken definerer de tre områder på følgende måde:

- Handicap: Personer med handicap omfatter personer, der har en langvarig fysisk, psykisk, intellektuel eller sensorisk funktionsnedsættelse, som kan hindre dem i fuldt og effektivt at deltage i samfundslivet på lige fod med andre. (FN's konvention om rettigheder for personer med handicap, artikel 1)
- Psykiatri: Sindslidelse er en psykisk funktionsnedsættelse, der er kendetegnet ved forstyrrelser i adfærd og tanke-, følelse-, stemnings- og fantasilivet. (Socialstyrelsen)

begrebsdatabase). Under betegnelsen sindslidelse indgår både borgere med og uden diagnose.

- Udsatte: Man kan opfatte begrebet socialt udsatte som rummende flere forskellige grader af udsathed. Det rummer mennesker, som er i risiko for at blive udsatte, mennesker som er udsatte, og mennesker som er socialt udstødte. At være socialt udsat vil sige at være udsat for samfundsmæssig stigmatisering, diskrimination, uforståenhed og i visse tilfælde foragt. (Socialt politisk grundlag for Rådet for Socialt Udsatte).

Overstående treopdelte målgruppe er meget bred, og gruppen af børn og unge indenfor denne målgruppe er derfor meget heterogen med forskellige behov, krav og ønsker. Det der binder de tre områder sammen er, at der hos alle tre kan opleves barrierer i forhold til at indgå i samfundslivet. Målet med den overordnede politik og denne strategi er at minimere disse barrierer, så de berørte borgere (børn og unge) får bedre mulighed for at indgå i samfundslivet på lige fod med alle andre.

I den reelle implementering af strategien, og når de enkelte tilbud til borgeren igangsættes, er det vigtigt, at det sker med udgangspunkt i de indsatser, der passer til de individuelle behov.

Fra politik til strategi til handling

I kommunen bliver der på tværs af børne- og voksenområdet udarbejdet forskellige strategier som underbygger arbejdet med målsætningerne fremsat i Handicap-, psykiatri- og udsattepolitikken. Herunder denne strategi – som er en samlet strategi på børn- og ungeområdet.

Der udarbejdes en strategi vedrørende tilgængelighed på tværs af børne- og voksenområdet, hvorfor temaet ikke indgår i denne strategi.

For at udmønte politikkenes målsætninger, sætter denne strategi retning for det fremtidige arbejde med disse i relation til børn og unge.

Strategien for Børn og Unge – Handicap, psykiatri og udsatte 2016-2018, dækker en tre-årig periode, og umiddelbart efter strategiens vedtagelse udarbejdes handleplaner for de enkelte områder herunder mål og succeskriterier som understøtter de enkelte indsatser.

Der vil foreligge en årlig opfølgning og eventuelt evaluering på opnåelse af målsætningerne.

Strategiens opbygning

I de følgende afsnit bliver hver målsætning behandlet individuelt. I hvert afsnit fremsættes først den overordnede beskrivelse af målsætningen, som er klarlagt i politikken. Dernæst beskrives de delmål/fokusområder, der sættes fokus på under den enkelte målsætning.

I relation til målsætningerne vedrørende Bolig og Hjemmeliv samt Velfærdsteknologier, kan udfordringerne ses i forlængelse af målsætningen "Sammenhæng", hvormed de to mål ikke behandles i selvstændige afsnit men under målsætningen "Sammenhæng".

SAMMENHÆNG

INDSATSERNE OVER FOR BORGEREN SKAL OPLEVES SOM HELHEDSORIENTEREDE OG SAMMENHÆNGENDE, OGSÅ SELVOM DEN UDFØRES AF FLERE AFDELINGER ELLER PÅ TVÆRS AF SEKTORER (FX REGION OG KOMMUNE) (MÅLSÆTNING FRA HANDICAP-, PSYKIATRI- OG UDSATTEPOLITIK).

Varde Kommune vil understøtte et vedholdende samarbejde på tværs, i forhold til alle familier, der har et barn eller ung med enten et handicap, psykisk lidelse eller en form for udsathed. Derfor udbygges organiseringen af det fremadrettede tværgående samarbejde herunder i skole/dagtilbudsindsatsen, på tværs af børne- og voksenområdet og i samarbejdet med andre kommuner og Region Syddanmark.

I formaliseringen af samarbejdet sættes særlig fokus på følgende:

- Skabe tryghed og kontinuitet for familierne og barnet/den unge gennem forudsigelighed, overblik og et tillidsfuldt forhold til kendte professionelle.
- Samarbejdet på tværs af børne- og voksenområdet særligt i forhold til unges overgang til voksenlivet – eksempelvis i forhold til at finde bolig til de unge.
- Samarbejdet omkring barnet, så alle indsatser samles i en sammenhængende plan.
- Udbygge tværgående vidensnetværk, en lokal platform til vidensdeling fx til tværgående rådgivning om teknologier (velfærdsteknologier som hjælpemidler, transportmidler, kommunikationsmidler i hjemmet samt læringsmidler etc.)
- Kontinuerligt samarbejde med og involvering af forældre. Forældre er eksperterne i barnets liv og dermed uundværlige samarbejdspartnere.

DAGTILBUD, SKOLE, BESKÆFTIGELSE OG UDDANNELSE

BORGERNE MED HANDICAP, SINDSLIDELSE ELLER FORSKELLIGE GRADER AF UDSATHED SKAL HAVE ADGANG TIL DAGTILBUD, SKOLE, BESKÆFTIGELSE OG UDDANNELSE MED SAMME KVALITET SOM ALLE ANDRE. VARDE KOMMUNE VIL SELV TAGE ANSVAR FOR AT SKABE ARBEJDSPLADSER TIL DISSE BORGERGRUPPER (MÅLSÆTNING FRA HANDICAP-, PSYKIATRI- OG UDSATTEPOLITIK).

I forhold til målsætningen vil Varde Kommune sætte særlig fokus på følgende:

- Dagtilbud og skoler har fokus på at bryde negativ social arv og sikre chancelighed² for alle børn og unge.
- Implementering af projektet "Inklusion som læringskultur". Hvor det overordnede mål er at overføre og videreudvikle de pædagogiske metoder, således at det overvejende flertal af børn og unge får lige chancer for at udvikle sig i det almindelige fællesskab med børn og unge. Delmålene herunder er at skabe rammer for inklusion i skolen samt i det omkringliggende samfund.
- Overgange hele vejen fra dagtilbud til voksentilværelsen. Børn og unge med handicap, psykiske lidelser eller forskellige grader af udsathed har brug for særlig opmærksomhed og støtte ved skift, så de kan komme godt i gang i de nye sammenhænge. Gennem et styrket tværgående samarbejde mellem børn og voksenområdet kan der findes løsninger på de udfordringer, der ligger i overgangene.

---

² Chancelighed er et udtryk for en aktiv og dynamisk forståelse med et fokus på de faktorer som kan medvirke til at skabe lige chancer – dermed at barnet/ den unge på trods af evt. risikofaktorer og med den rette indsats kan opnå kompetencer på lige fod med jævnaldrende.

FRITID, IDRÆT OG KULTUR

ALLE BORGERE SKAL SÅ VIDT MULIGT KUNNE DELTAGE I FRITIDS-, - IDRÆTS-, OG KULTURAKTIVITETER OG DER SKAL TILRETTELÆGGES AKTIVITETER SPECIELT FOR MÅLGRUPPEN (MÅLSÆTNING FRA HANDICAP-, PSYKIATRI- OG UDSATTEPOLITIK).

I forhold til målsætningen vil Varde Kommune sætte særlig fokus på følgende:

- Understøtte partnerskaber, som kan fremme inkluderende rammer og holdninger i det lokale foreningsliv. Herunder udbygge partnerskaber med og mellem diverse fritids-, idræts- og kulturforeningerne og frivilligorganisationer (fx Dansk Handicap Idræts- forbund og Dansk Flygtningehjælp). For fritids-, idræts og kulturforeninger skal det gøres attraktivt at inkludere børn og unge med handicap, en psykisk lidelse eller en form for udsathed. Frivilligorganisationer kan give viden, støtte og vejledning i den forbindelse. De kan hjælpe med at tilrettelægge aktiviteter samt hjælpe med at tilgodese faktorer, som kan influere på motivation og manglede deltagelse hos målgruppen.
- Gøre det lettilgængeligt og tydeligt hvor foreningerne og frivillige kan henvende sig i kommunen for at gøre en forskel for målgruppen. Derfor vil Varde Kommune arbejde på strukturer, der bedst muligt understøtter samspillet med de frivillige.
- Etablering af netværksmuligheder for forældre, så de sammen kan gribe og løse de udfordringer, de møder for at deres børn og unge kan deltage i fritidsaktiviteter. Disse netværk kan styrke familiernes overskud, styrke børn og unges motivation samt hjælpe med at begrænse diverse barrierer fx logistik.

FOREBYGGELSE OG TIDLIG INDSATS

HANDICAPPEDE, SINDSLIDELSE OG UDSATTE HAR INDIMELLEM BRUG FOR LIDT EKSTRA HJÆLP TIL AT DELTAGE I FX TILBUD PÅ SUNDHEDSOMRÅDET. VARDE KOMMUNE VIL GØRE EN EKSTRA INDSATS FOR AT VÆRE OPSØGENDE, NÅR DET GÆLDER DISSE MÅLGRUPPER (MÅLSÆTNING FRA HANDICAP-, PSYKIATRI- OG UDSATTEPOLITIK).

I forhold til målsætningen vil Varde Kommune have særlig fokus på følgende:

- Opmærksomhed på de spæd- og småbørn, der vokser op med flere risici i deres hjem og hverdag. Når det er relevant, vil vi sætte ind, før barnet bliver født. Varde Kommune vil sikre kompetencer og tværfagligt samarbejde som kan støtte tidlig tilknytning mellem barnet og forældrene, så relationen bliver nær og varig, og sikrer barnets trivsel. Herunder vil der blive arbejdet på at styrke den tidlige indsats overfor børn i udsatte positioner i dagtilbud.
- Styrkelse af sagsbehandlingen ved implementering af nogle af perspektiverne fra "Den Svenske model".²
- Måltrettet arbejde med det fælles opsporingsværktøj – Børnelinealen.³
- Formaliserer organiseringen af hvordan de sundhedsprofessionelle, herunder jordmoder, sundhedsplejeske og tandplejen, mere systematisk inddrages i arbejdet med familier med handicap, psykiske lidelser eller en grad af udsathed.
- Styrke støttefunktioner i forhold til dagtilbud og skoler.

² I modellen arbejdes med en normaliseringsperspektiv fx tilstræbes at et eventuelt institutionsophold er tilrettelagt således, at det minder mest muligt om en almindelig hverdag. Dernæst er der særligt fokus på familie - og netværksinddragelse. Sidst men ikke mindst har modellen fokus på at styrke sagsbehandlingen, så sagsbehandler har større mulighed for tæt og hyppig opfølgning på effekten af indsatsen, tæt kontakt med familien, tæt samarbejde mellem rådgiver/skole/dagtilbud/ psykologer/ sundhedspleje og øvrige aktører eks. uddannelse og beskæftigelse.

³ Børnelinealen har til formål at fungere som et fælles opsporingsværktøj og forståelsesramme i indsatserne omkring børn, unge og deres familier. Børnelinealen kan anvendes som guide i den tidlige indsats.

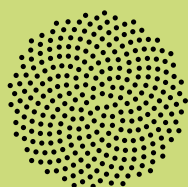
SOCIALE RELATIONER

VARDE KOMMUNE VIL SAMARBEJDE MED OMGIVELSERNE OM AT UNDERSTØTTE TRIVSEL OG RELATIONER PÅ BORGERNES PRÆMISSER. VARDE KOMMUNE VIL MEDVIRKE TIL AT ETABLERE NETVÆRKSGRUPPER BÅDE FOR MÅLGRUPPERNE OG PÅRØRENDE, SÅLEDES AT DER SKABES RELATIONER, VIDEN OG VENSKABER (MÅLSÆTNING FRA HANDICAP-, PSYKIATRI- OG UDSATTEPOLITIK).

Varde Kommune vil understøtte trivsel og relationer hos børn og unge og deres familier på følgende måder:

- Etablere netværksmuligheder for forældre (som nævnt under afsnittet Fritid, Idræt og Kultur) for at understøtte aktiv deltagelse i fritidsaktiviteter og skabe relationer, viden og venskab på tværs af familierne.
- Udbygge netværksmuligheder for børn og søskende i familierne.
- Medvirke til at de får den nødvendige hjælp til at knytte bro og bånd til voksne og andre børn i deres lokale miljøer.
- Understøtte åbenhed for forskellighed og mangfoldighed. Fagpersonalet skal have kompetencerne til at møde børn og unge og deres familier i deres lokale miljø. De skal turde være nysgerrige og turde spørge ind til de enkelte individer, og møde dem med forståelse for forskellighed og mangfoldighed.

Vi i NATUREN

Naturen er vores styrke og kilde til store oplevelser. Gå selv på opdagelse i naturen, pas på den og del den med andre. Sammen fortæller vi verden om vores natur - #viinaturen